

Sygn. akt SNO 77/15

UCHWAŁA

Dnia 26 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Wiesław Błuś (przewodniczący)

SSN Antoni Górski (sprawozdawca)

SSN Jerzy Kuźniar

Protokolant Katarzyna Wojnicka

w sprawie **M. B.**

sędziego Sądu Rejonowego

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 26 stycznia 2016 r.,

zażalenia, wniesionego przez sędziego

na uchwałę Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego

z dnia 7 września 2015 r.,

w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej

uchwalił:

1. zmienić zaskarżoną uchwałę w ten sposób, że odmówić zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej SSR M.

B. za czyn opisany w pkt. I uchwały;

2. kosztami sądowymi postępowania odwoławczego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Uchwałą z dnia 7 września 2015 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny zezwolił Prokuratorowi Okręgowemu na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej M. B., sędziego Sądu Rejonowego za czyn polegający na tym, że w nieustalonej

dacie 2015 r., nie później niż w dniu 10 marca 2015 r. w [...] przekroczył swoje uprawnienia sędziego w ten sposób, że bez zgody Przewodniczącego Sądu Rejonowego, Wydział [...] wyniósł akta sądowe o sygnaturach: [...], [...],[...], [...] oraz [...] poza siedzibę sądu, którymi nie miał prawa wyłącznie dysponować, a następnie ukrył je w nieustalonym miejscu, co uniemożliwiło dalsze procedowanie i spowodowało konieczność wszczęcia postępowań odtworzenia akt w sprawach, w których wpłynęły środki odwoławcze, działając tym samym na szkodę interesu publicznego i prywatnego następujących podmiotów: [...],

tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Jednocześnie Sąd ten zawiesił sędziego w pełnieniu czynności służbowych, obniżając jego wynagrodzenie w okresie zawieszenia o 25%.

Podstawą wydania tej uchwały były następujące ustalenia Sądu.

Sędzia M. B. był sędzią Sądu Rejonowego, orzekającym w Wydziale [...]. Decyzją Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 stycznia 2015 r. został przeniesiony do Sądu Rejonowego w [...]. Miał w tym czasie do sporządzenia uzasadnienia w czternastu sprawach. W tym celu umożliwiono mu korzystanie z dotychczas zajmowanego gabinetu w sądzie [...]. Sędzia zwrócił część akt z uzasadnieniami. Brakowało akt pięciu spraw: [...], [...],[...],[...],[...]. W dniu 11 marca 2015 r. Prezes Sądu wezwała pisemnie sędziego do zwrotu brakujących akt, a ten zobowiązał się do ich oddania do dnia 19 marca. Ponieważ akta nie zostały zwrócone, Prezes Sądu zdecydowała się wystąpić o pomoc w ich odzyskaniu do organów ścigania. W dniu 25 maja 2015 r. funkcjonariusz policji, realizując postanowienie prokuratora o żądaniu wydania akt, zgłosił się po nie do mieszkania sędziego. Sędzia oświadczył, że zwróci akta za dwa dni. W dniu 28 maja zwrócił jedynie akta sprawy [...]. W tej sytuacji, wobec wpłynięcia w czterech sprawach środków odwoławczych, wszczęto postępowanie o odtworzenie akt sądowych, uznając je za zaginione.

Oceniając ten stan faktyczny w kategoriach prawnych, Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny uznał, że sędzia wyniósł akta spraw z sądu bez pozwolenia przełożonych, czym naruszył § 105 Regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych. Uporczywe przetrzymywanie akt, mimo monitów do ich zwrotu, naraziło na szwank interes stron, a jednocześnie godziło w interes wymiaru

sprawiedliwości. Uprawdopodobniało to w odpowiednio wysokim stopniu podejrzenie popełnienia przez sędziego występku z art. 231 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., a tym samym usprawiedliwiało wydanie na podstawie art. 80 § 2 c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., Poz. 424, ze zm.; dalej: „usp”) zezwolenia na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej.

W odwołaniu od tej uchwały sędzia B. podniósł, że część uzasadnień pisał w sądzie, a część w domu, uznając, że ma na to domniemaną zgodę przełożonych. Akt tych nigdy nie ukrywał, można więc co najwyżej mówić o zwłoce w ich oddaniu, a nie o wyniesieniu czy o ukryciu, o czym świadczy fakt, że po napisaniu uzasadnień wszystkie akta zwrócił do sądu. Podejrzenie popełnienia przez niego występku karnego jest więc bezpodstawne, wobec czego wniósł o uchylenie skarżonej uchwały i nieuwzględnienie wniosku prokuratora o wyrażenie zgody na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 80 § 2 u.s.p., sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostateczne podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że przez określenie „dostateczne podejrzenie popełnienia przestępstwa” należy rozumieć odpowiednio wysoki stopień prawdopodobieństwa. Oznacza to sytuacje nienasuwające żadnych istotnych wątpliwości zarówno co do popełnienia przestępstwa, jak i zaistnienia wszystkich znamion konkretnego przestępstwa (por. uchwałę Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 27 maja 2015 r., SNO 11/15, Lex 1731123 i powołane w niej dalsze judykaty). W rozpoznawanej sprawie sędziemu M. B. można niewątpliwie postawić zarzut niedopuszczalnej zwłoki w sporządzaniu uzasadnień i przetrzymywania w związku z tym akt sądowych. Jest rzeczą bezsporną, że akta te, wraz ze spóźnionymi uzasadnieniami zostały przez niego zwrócone. W tej sytuacji nie może być mowy o usprawiedliwionym podejrzeniu popełnienia przez niego przestępstwa z art. 276 k.k., które polega na niszczeniu, uszkodzeniu, czynieniu bezużytecznym, ukrywaniu lub usuwaniu dokumentu, którym sprawca nie ma

prawa wyłącznie rozporządzać. Przy całej naganności postępowania sędziego ujawnionej w tej sprawie, negatywnie też należy ocenić postawę jego przełożonych. Angażowanie aparatu ścigania do rozwiązania sprawy zwłoki pisania przez sędziego uzasadnień było działaniem przesadnym i nieproporcjonalnym do istoty rzeczy. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zmienił zaskarżoną uchwałę i odmówił wyrażenia zgody na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za czyn opisany w tej uchwale .

eb